

gosko, ter jo shranili v klet. Ko je v nedeljo dala gospodinja gos v peč, je začelo v pokriti ponvi nekaj hudo ropotati in sikati. Gospodinja je zbežala. Ko pa so prišli ljudje gledat, našli so v ponvi zraven gosi naspol pečeno veliko kačo, ki je bila ponoči zlezla v iztrebljeno gos. Najbrže je bila belouška, ako ne celo — morska kača.

Bankovci po 10 kron se bodo v kratkem v novi obliki izdali, sedanji pa se bodo prometu odvzeli, ker so se baje preveč lahko ponarejali. Ponarejani bankovci so dohajali večinoma iz inozemstva, posebno iz Laškega. Avstrijsko-ogerska banka bo v prihodnjem letu 16 milijonov komadov teh novih bankovcev običnemu prometu izročila.

Gospodarske stvari.

Zima trka na vrata. Prišel je toraj čas, ko imamo svoje domače živali, katere smo imeli čez poletje več ali manj na prostem, spraviti v hleve. Da tudi živali slutijo prihod nezaželjene zime, to priča nam dejstvo, da se ji mnogo izmed prosto živčih umakne v kraje, kjer zime ni, kakoršno imamo pri nas; nekatere otrpnejo, da so kakor mrtve in zopet druge zimo prespijo. Razvidno je iz tega, da jim je zima zoperna. Nasprotno pa lahko opazujemo, kako se živali vesele ljube spomladi. Le pogledimo v vigredi, kako skačejo in kobicaajo goveda, konji, ovce, koze i. t. d., ko se prvokrat na pašo spuste.

Domače živali so nam veliki dar božji. Kolikega dobička one nam dajejo, je vsakomur znano, dolžni smo toraj takorekoč že iz hvaležnosti, da za nje skrbimo in jih vsakoterih nezgod varujemo najbolj ko mogoče. Pa tudi iz usmiljenja in zaradi lastnega dobička moramo gledati na to, da jim dobro strežemo, jim zdravo in tečno krmo v dovoljni meri pokladamo, z zdravo vodo napajamo in pridno čedimo. Ena poglavitnih stvari pri živinoreji je pa tudi to, kako da našim domačim živalim hlev za zimo priredimo in opravimo, in o tem hočemo v naslednjih vrsticah nekaj spregovoriti.

Hlev naj se jeseni, predno zima nastopi, dobro pregleda, ali je treba pri njemu kakega popravila; stene naj se obijejo, ako so lesene in imajo špranje, če pa so zidane in imajo razpoke, morajo se dobro zamazati z malto ali pa z ilovico. Tla morajo biti močna in kolikor mogoče gladka. Ako so tla narejena iz takozvanih mostnic, tedaj se naj prostor pod njimi izprazni, da se ima scavnica kam odtekat. Dostikrat se prigodi, da se ena ali druga žival na kakem žeblju rani, ki iz tal moli, toraj mora se gospodar tudi o tem prepričati, ali je vse v redu ali ne. Sploh mora umni živinorejec gledati na vsako malenkost, ki bi utegnila na ta ali oni način živalim in posredno toraj tudi njemu samemu škodovati, ker čestokrat izhajajo iz neznatnih vzrokov občutljivi nasledki.

Vrata se morajo dati lahko in dobro odpirati in zapirati. Isto velja tudi za okna, katera naj na nobenem hlevu ne manjkajo, Primerna svetloba ni

samo koristna, temuč ona je za povoljni razvitek in rast živalim neobhodno potrebna. Šipe se naj toraj pridno snažijo, da ne bodo s pajčevino prepedene ali drugače zamazane. Če se nahajajo pri hlevih tako imenovani dušniki, se imajo tisti vsak dan za nekaj časa odpreti, ako pa teh ni, tedaj velja to za okna. Zdrav zrak je živalim ravno tako potreben kakor ljudem. Marsikateri lastnik živalij si misli, da je prav dobro ukrenil, ako na zimo svojo žival spravi v topel hlev, v katerega ne more nikjer prihajati mraz od zunaj; oken ali dušnikov si ne upa le za malo časa odpreti, ker se boji da bi utegnil mraz živali škodovati. Ravno to pa je narobe. V zaduhlem in soparnem hlevu živali nikdar v tej meri ne prosperajo kakor v zračnih ali vsaj na dan za nekoliko ur prezračenih. Že večkrat se je bralo po časnikih, da so imeli tu ali tam nečloveški ljudje kakega človeka v temnem in zaduhlem prostoru dalje časa skrivaj zaprtega in da so take zločine oblasti zasledile, ter krivičnike primerno kaznovale. V kakem stanu da so bila dotična žrtva ob času zasleditve, tega vam, dragi bralci, ne morem in nečem opisati, samo toliko vam povem, da te reve niso bile človeku podobne. Glavni in prvi pogoj za normalni razvitek in rast je pri človeku kakor pri živali zrak in sicer sveži ali frišni zrak, na kar vas nikoli dovolj opozoriti ne moremo. Koliko živalij zboli in hira ravno zaradi tega, ker nima dovolj zdravega zraka. Zlasti tožijo čestokrat mamke, da jim je zbolela svinja, pa da ne ve, kaj ji je ali pa se pritožuje sosed, da pač ne more obrediti svojih prašičev tako povoljno, kakor bi moralo biti, ker piče ji nikakor ne primanjkuje. Ko bi imela ta manka svoje prašiče v zračnih, svetlih in suhih hlevih bi pač ne imela vzroka tarnati, pa kriva si je sama, ko ima prašiče v zaduhlih, temnih in vlažnih (mokrih) hlevih. Opustite toraj to glavno napako pri živinoreji!

Kar se nastelje tiče, razume se samo ob sebi, da mora biti tiste dovolj napravljene in da se mora vsaki dan po hlevih zadostno nasteljati. Gnoj je najbolje proti izkidati. Korita ali druga posoda, v kateri se živini piča poklada, naj bodo vedno snažna.

Loterijske številke.

Trst, dne 14. novembr.: 11, 27, 14, 52, 36.
Gradec, dne 21. novembr.: 62, 59, 86, 51, 63.

Pisma uredništva.

Rogatec. Ne moremo sprejeti, je preveč osebno.

Fant iz stare in nove vesi. Ni mogoče, preosebno, prosimo kaj družega! Z Bogom.

L. Ž. Loče. Vaša naročnina je plačana do 1. marca 1904. Ste Vi nam dopisnico doposlali? Če ne, tedaj Vas prosimo, da nam to naznanite.

Grüherschak M. R. Ni mogoče, preosebno.

G. Janez Lešnik, krčmar v Hotinji vesi. Potrjujemo Vam, da niste Vi dopisnik dotičnega dopisa iz Hotinje vesi v štev. 21 »Štajerca«.

Oplotnica. Prepozno dobili, pride prihodnjič!